

Tárgytematika / Course Description

Speciális andragógia

AKLM_BHTM049

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Vehrer Adél

Félév / Semester: 2017/18/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/0/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 9/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A hallgatók ismerjék meg az európai felnőttoktatás prioritásainak változásait, különös tekintettel a célcsoportokra. Az utóbbi évtized Unió dokumentumainak tükrében legyenek tájékozottak a jelenlegi demográfiai folyamatokról, ezek hatásáról a felnőttképzésre. A félév során kiemelten foglalkozunk a speciális célcsoportok munkaerő-piaci és képzési lehetőségeivel, főként a 60 éven felüliek életvezetési és tanulási folyamataival.

Az előadások tananyagának feldolgozását kiegészítik azok a gyakorlatok, amelyek során a hallgatók speciális célcsoportokat keresnek fel. Az előadásokhoz kapcsolódóan szerezzenek személyes tapasztalatot a hallgatók a speciális csoportokról. Ismerjék meg lakókörnyezetükben a speciális csoportok jellemzőit, problémáit, képzési lehetőségeiket. Tanulmányozzák a nonformális tanulási lehetőségeket is egy kiválasztott célcsoport esetében.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

- A társadalmi változások hatása az oktatás és képzés rendszerére az ezredfordulótól napjainkig.
- A felnőttképzés kihívásai napjainkban az Európai Unióban: demográfiai folyamatok, társadalmi beilleszkedés.
- Az egész életen átívelő tanulás programjának megvalósíthatósága, sikeres kezdeményezések, jó gyakorlatok az Unióban.
- Esélyegyenlőség, esélyegyenlőtlenség, hátrányos helyzet. Az esélyegyenlőség növelése. A felnőttképzés lehetősége szerepei a pályakorrekcióban.
- Speciális célcsoportok: az idősödés és a bevándorlás problémájának felnőttképzési vonatkozásai.
- Életkori sajátosságok a felnőttoktatásban. A felnőtt- és időskor fejlődéslelektana.
- A 60 éven felüliek életvezetési és tanulási folyamatai.
- Az időskorú népesség iskolázottsága.
  - Az időspolitika gyakorlata az Európai Unióban. Jogszabályok, programok, szervezetek az időskori tanulásért.
  - Mobilitás időskorban. A tevékeny időskor programja.
- Képzési feltételek és lehetőségek az időskori oktatásban.
- Az idősek informatikai tájékozottságát bővítő programok Európában.

Az önkéntesség szerepe az időskori tanulásban.

Nem formális és informális tanulási lehetőségek idős korban. Európai példák

---

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Az aláírás és a vizsgára bocsájtás feltétele egy beadandó dolgozat elkészítése. Formai követelmény: 10-15 ezer karakter szóközökkel együtt, Arial betűtípus, 12 p. A dolgozat tartalmazzon kérdőíves felmérést, szakirodalmat, Internetes anyagokat. Két nyomtatott alapú irodalmat (könyv, folyóirat) és két internetes hivatkozást mindenképpen tartalmaznia kell. A kérdőíves vizsgálat eredményeit saját szerkesztésű grafikonokon kell bemutatni. A dolgozathoz irodalomjegyzéket és kérdőívet kell csatolni.

A dolgozatot legkésőbb az utolsó konzultáción kell leadni papír alapon vagy ugyanezen dátumig az oktató e-mail címére: vehrer.adel@sze.hu.

a. Választható célcsoportok (egyéni egyeztetéssel egyéb csoport is választható):

b. Idős korosztály

c. Értelmi fogyatékosok

d. Siketek

e. Vakok

f. Mozgássérültek

g. Kisebbségek

h. Nemzetiségek

i. Katonák

j. Munkanélküliek

k. Pályakezdő munkanélküliek

l. Megváltozott munkaképességűek

m. Rabok, börtönviseltek

n. Anonim alkoholisták

o. Panellakók

p. Pedagógusok

q. Bevándorlók

r. Funkcionális analfabéták

s. Kistelepülésen élők

t. GYES-ről visszatérők

u.Idősödő nők

v.Elavult szakképzettséggel rendelkezők

w.Alacsony iskolai végzettségűek

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Giczi Johanna – Polónyi Katalin (szerkesztők) Ezüstkor/Időskorúak Magyarországon 2004. KSH- ICSSZE Minisztérium, Budapest, 2005

Kopp Mária – Kovács Mónika Erika: A magyar népesség életminősége az ezredfordulón Semmelweis Kiadó és Multimédiás Stúdió, Budapest, 2006.

Bukodi Erzsébet – Altorjai – Szilvia – Tallér András: A társadalmi rétegződés aspektusai Társadalomstatistikai Füzetek 45, Népeségtudományi Kutatóintézet, KSH, Budapest, 2005.

Bernáth László: A felnőttkor néhány jellegzetes kérdése. In: Bernáth László-Solymosi Katalin (szerk.): Fejlődéslélektani olvasókönyv. Bp. 1997. (121-138.)

Durkó Mátyás: Az andragógiai sajátosságok értelmezése, fő stratégiái, taktikai konzekvenciái a korszerű felnőttnevelésre. In: Durkó Mátyás-Sz. Szabó László (szerk.): A felnőttkori nevelés sajátosságai és társadalmi funkciói. Debrecen, 1990.

Erik H. Erikson: Az emberi életciklus. In: Bernáth László-Solymosi Katalin (szerk.): Fejlődéslélektani olvasókönyv. Bp. 1997. (27-42.)

Fehér könyv az oktatásról és képzésről. Tanítás és tanulás. A tanulás váljon természetes társadalmi szükségletté. Brüsszel. 1995. <http://www.sulinet.hu/iskola/feherkonyv.doc>

Felnőttkori tanulás: soha nem késő tanulni. Az Európai Közösségek Bizottságának Közleménye. Brüsszel, 2006. (Közlemény és Cselekvési terv) http://www.nepfoiskola.hu/MNT_hu/mnt.doc

Gelencsér Katalin: A felnőtt és időskori tanulás és képzés lehetőségeinek meghatározói, jellemzői, tényei az élethosszig tartó művelődés folyamatában. 2006. Bp. www.kulturpont.hu/dl.php?fileid=15

Horváth Cz. János (szerk.): Idősebb munkavállalókkal kapcsolatos politikák. Budapest, 2006. Nemzeti Felnőttképzési

Intézet. https://www.nive.hu/kutatas_fejlesztes/felnottkepzes_kutatas_2003-2007/2006pdf/18_domokos.pdf

Kravalik Zsuzsanna: Az Időspolitika Gyakorlata az Európai Unióban Közösségi és Tagállami Szinten
www.szmm.gov.hu/download.php?ctag=download&docID=500

Sz. Molnár Anna: Az idős felnőtt rétegek (45 év feletti) felnőttképzési

igényei és képzési lehetőségei. Budapest, 2005. Felnőttképzési Kutatási Füzetek.
<http://vmek.oszk.hu/06500/06528/06528.pdf>

Zöld könyv: „A demográfiai változások kihívása, a nemzedékek közötti szolidaritás új

formái” AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA. A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE. Brüsszel, 2005.
http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/hu/com/2005/com2005_0094hu01.pdf

Dr. Vehrer Adél-Molnár Éva: A munka-motiváció kialakításának egy sajátos módja a hátrányos helyzetűek körében.
in: Gazdasági kannibalizmus, hátrányos helyzetű csoportok a munkaerőpiacon és az emberi erőforrás menedzsment. A hátrányos helyzetű csoportok munkaerőpiaci helyzetének szociológiai és humánpolitikai aspektusai. Szerk. Szretykó György. Comenius Oktató és Kiadó Kft. (407-425. old.)

Dr. Vehrer Adél: Humánerőforrás-fejlesztés és felnőttképzési kapacitás bővülés az Európai Unió pályázatok hatására hazánkban. XV. Apáczai Napok. Nemzetközi Tudományos Konferencia. 2011. Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Tanulmánykötete. XV. Apáczai-Napok-2011. Tanulmányok 2012. NYME AK. Győr. (11-16. old.) http://ak.nyme.hu/apaczainapok/tanulmanykotet_2011

Dr. Vehrer Adél: Az idősödő társadalmak és a felnőttképzés kihívásai. Népesedés, humángazdaság és társadalmpolitika. A népesedés szociológiai és társadalom-gazdaságtani problémái a XXI. század elején. Comenius Oktató és Kiadó Kft. Pécs. 2011. (84-101.)

Dr. Vehrer Adél: A permanens művelődéstől az élethosszig tartó tanuláshoz. XIII. Apáczai Napok. Nemzetközi Tudományos Konferencia. 2009. Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Tanulmánykötete. XIII. Apáczai-Napok-2009. Tanulmányok 2010. NYME AK (360-364.)

Dr. Vehrer Adél: Transznacionális képzések az Európai Unióban. XII. Apáczai Napok. Nemzetközi Tudományos Konferencia. 2008. Nyugat-Magyarországi Egyetem Apáczai Csere János Kar Tanulmánykötete. Győr, 2009. (516-522.)

Dr. Vehrer Adél: A humán tényezők jelentősége a felnőttképzésben az ezredforduló küszöbén. Térbeli és kvalifikációs vonzáskörzet vizsgálat. In: Apáczai Csere János Tanítóképző Főiskola Évkönyve 1998/99. (Közzéteszi: Kovátsné dr. Németh Mária főigazgató) 1999. Győr. (335-340.)

Dr. Vehrer Adél-Molnár Éva: A vallás szerepe a hátrányos helyzetűek beilleszkedésében (The Role of Religion in the Integration of the Underprivileged). *Gazdaság és Társadalom* 2012. I-II. sz. (220-235. old.)

Dr. Vehrer Adél: Felnőttképzési kezdeményezések az Európai Unió határvidékein. *Kultúra és Közösség*. 2009/II. sz. (109-114.)

Saját gyűjtés és feldolgozás a választott célcsoporthoz kapcsolódóan.

Dr. Vehrer Adél
egyetemi docens